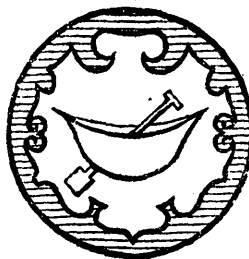

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 1000.—
Miesięcznie „ 300.—

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szpalty na stronie) Mk. 75.—Przed tekstem
Mk. 200.— za wiersz (dwie szpalty na
stronie). Drobnie 25 marek za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie mk. 250.—

Cena egzemplarza 75 Marek

№ 45. (161.)

Łódź, wtorek 31 października 1922 r.

Rok IV.

W sprawie rejestrów dla bezwyznaniowych.

MEMORJAŁ URZĘDU STANU CYWILNEGO.

Do Prokuratorji Generalnej
Rzeczypospolitej Polskiej.
w WARSZAWIE

Zważywszy: a) że prowadzenie aktów stanu cywilnego należy do poruczonego państwowego zakresu działania ciał samorządowych (art. 9 i 10 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. D. U. № 13 poz. 140),

b) że Prokuratorja Generalna jest powołana do wydawania opinii prawnych we wszystkich sprawach, dotyczących ważnych interesów administracji państwowej wogóle (art. 2 punkt 4 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. D. U. № 65. poz. 390.)

Magistrat m. Łodzi ma zaszczyt prosić Prokuratorję Generalną o udzielenie opinji w sprawach, związanych z prowadzeniem aktów stanu cywilnego.

Do Urzędu Stanu Cywilnego przy Magistracie łódzkim napłynął cały szereg podań o wciągnięcie do rejestrów urodzeń dzieci, zrodzonych z małżeństw zawartych na terenie Rzeczypospolitej, przed władzą świecką. Wśród licznej rzeszy nauczycieli i urzędników, emigrujących z Małopolski do Łodzi, jest wiele osób, które na zasadzie art. 14 ustawy zasadniczej austriackiej o powszechnych prawach obywateli z dnia 21 grudnia 1867 r. (D. U. P. № 142), wystąpiły z gmin religijnych, w których się urodziły, i korzystając z dobrodziejstwa ustawy z dnia 9 kwietnia 1870 r. (D. U. P. № 51) o prowadzeniu metryk stanu osób, nie należących do żadnego prawnie uznanego kościoła, zawarły śluby cywilne przed starostami lub magistratami w Małopolsce. Niejednokrotnie małżeństwa takie pragną zapisać swe dzieci do rejestrów cywilnych, nie chcąc udawać się do władz i urzędów religijnych i sporządzać aktów religijnych.

Zachodzi kwestja, czy Urząd Stanu Cywilnego w Łodzi ma prawo przyjmować zgłoszenia osób powołanych i zapisywać akty urodzeń do rejestrów, jakie prowadzi dla żydów i dysydentów.

Zważyć wypada, że położenie petentów jest istotnie trudne. Osoby te nabyły raz możliwość nienależenia do żadnego wyznania, co stanowi jedną z ogólnych swobód obywatelskich konstytucyjnie zastrzeżonych. Obecnie osoby te pragną na terenie jednej dziś Rzeczypospolitej zachować stan nieprzynależności do żadnego wyznania i nadać ten stan swemu nowonarodzonemu dziecku, do czego również mają niezaprzeczone prawo. Do Małopolski dla odbycia aktu urodzenia udawać się nie mogą, gdyż władze tamtejsze z powodu zmiany zamieszkania nie są kompetentne, z drugiej strony prawo nakazuje sporządzić akt urodzenia w miejscu urodzenia. Władza duchowna miejscowa, do której zwracają się petenci, żąda ochrzzczenia względnie obrzezania dziecka, na co rodzice niezawsze się chcą zgodzić.

Za przychylnym załatwieniem podań przemawiałyby względy następujące, które Magistrat pragnie wszakże uprzednio poddać pod światłą i autorytatywną opinię Prokuratorji Generalnej, jako strażniczki prawa w Państwie.

Sama możliwość wystąpienia z któregośkolwiek bądź wyznania i nienależenia do żadnego wyznania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jest dziś po wejściu w życie Konstytucji z dnia 17 marca 1921 r. niewątpliwa. Instytut nieprzynależności do żadnego wyznania istniał w b. Galicji i w Pruszech na zasadzie odpowiednich ustaw konstytucyjnych, jako jedna z ogólnych swobód obywatelskich; specjalne ustawy do uznania legalności tego instytutu prawnego nie były potrzebne; oddzielne ustawy regulowały tylko technikę występowania z gmin wyznaniowych. Na terenie b. zaboru rosyjskiego instytut nieprzynależności do żadnego wyznania był nie znany. Konstytucja z dnia 17 marca 1921 r. przez art. 111 o wolności sumienia i wyznania oraz art. 112 o nieprzymuszaniu nikogo do udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych usunęła różnicę pomiędzy poszczególnymi dzielnicami. Od dnia 1 czerwca 1921 r. (art. 126 Konstytucji i opinja Prokuratorji w sprawie mocy obowiązującej Konstytucji z dnia 28./II 1922 r. L. 2747/363) Konstytucja obowiązuje zatem i dwa powołane artykuły. Artykuły te (111 i 112) są parafrazą art. 14 ustawy zasadniczej austriackiej z dnia 21 grudnia 1867 r. (D. U. P. № 142) i ponieważ art. 15 był w Austrii według orzeczeń sądów zwykłych i Najwyższego Trybunału Administracyjnego dostateczną legitymacją istnienia „osób nienależących do żadnego, prawnie uznanego kościoła, art. 111 i 112 są dostateczną legitymacją podobnego stanu rzeczy w całej Rzeczypospolitej. Na terenie b. zaboru pruskiego i austriackiego, art. 111 i 112 Konstytucji Polskiej, weszły na miejsce odpowiednich przepisów ustaw konstytucyjnych pruskiej i austriackiej, na terenie b. zaboru rosyjskiego art. 111 i 112 Konstytucji Polskiej stworzyły novum, wprowadziły do prawa publicznego nowy instytut.

Od ogłoszenia Konstytucji Polskiej sama zasada możności wystąpienia każdego wyznania i gminy wyznaniowej została urzeczywistniona. Ctdąd na terenie prawa publicznego, a więc politycznego, administracyjnego i karnego instytut nienależenia do żadnego wyznania, nieprzymuszania do czynności lub urzędów religijnych jest znany i uznany na całym obszarze Państwa. Władze administracyjne uznają za ważne deklarację wystąpienia ze związku religijnego, sądy nie wymagają od osób, które wyszły z gminy religijnej przysięgi konwensyjnej i wogóle sądy karne nie stosują przepisów, sprzecznych z art. 111 i 112 ustawy konstytucyjnej jako milcząco uchylonych przez tę ustawę.

Sama zasada jest uświęconą przez jedno prawo — Konstytucję na obszarze całego Państwa. Technika występowania z gminy wyznaniowej pozostała w różnych zaborach różną. W b. zaborze austriackim regulują ustawy o stosunkach międzywyznaniowych z dnia 25 maja 1868 r. i dekla-

racja ta jest potrzebna dla okazania przed starostą. W b. zaborze pruskim obowiązuje pod tym względem ustawa pruska z dnia 14 maja 1873 r. i deklaracja przed sądem niższym. W b. zaborze rosyjskim stosuje się rozporządzenia trzech Ministrów z dnia 11 stycznia 1921 r. (D. U. Min. Spr. Wewn. № 2/21 poz. 44, lub D. U. M. W. R. i O. P. № 25/1921, poz. 266). Rozporządzenie to dotyczy wprawdzie przechodzenia na judaizm, wszakże końcowy ustęp tego rozporządzenia głosi, że identyczna procedura ma miejsce we wszystkich wypadkach zmiany wyznania; zgodnie z tem rozporządzeniem deklaracja wystąpienia z gminy wyznaniowej winna być, podobnie w b. Galicji, uczyniona przed starostą.

Przez możliwość nienależenia do żadnego wyznania małopolanin nabywa jednocześnie możliwość sporządzania świeckich aktów stanu cywilnego w Małopolsce. Czy powinien po przeniesieniu się do Królestwa lub na Kresy Wschodnie tę możliwość sporządzania świeckich aktów utracić?

W prawie międzydzielnicowym nie obowiązuje ekscepcja porządku publicznego. „Praw obowiązujących w poszczególnych dzielnicach Państwa Polskiego nie można uważać za obce... Nie jest dopuszczalnem badanie, czy pewien akt dokonany przez sąd (lub urząd) innej dzielnicy, pozostaje w sprzeczności z zasadami dobrych obyczajów porządku publicznego lub też, czy mija się z celem ustawy. Albowiem, gdy w tem samem Państwie obowiązują inne ustawy nie można badać, czy ustawa i orzeczenie sądu wchodzi w kolizję z zasadą przyjętą w innej dzielnicy. Jeżeli Państwo uznaje ustawy o rozmaitych zasadach, to tem samem przyjmuje, że żadna z nich nie sprzeciwia się dobrem obyczajom, ani porządkowi publicznemu i dlatego winna być w całem Państwie uznana, o ile na niej opiera się prawomocne orzeczenie sądowe (lub urzędowe)... Sądy (i urzędy) innej dzielnicy są bowiem sądami (i urzędami) tego samego Państwa, a osoby tam przynależne nie są cudzoziemcami, nie zachodzi więc żadna przyczyna odmiennego traktowania aktów innej dzielnicy, lub osób z niej pochodzących... Zasady co do prawa obcego nie możemy stosować do prawa obowiązującego w innej dzielnicy, bo to prawo nie jest obcem, sąd (i urząd) zatem winny je uwzględnić gdy według norm kolizyjnych ma być stosowane... Aby umożliwić przeprowadzenie w b. zaborze rosyjskim praw małżeńskich, których władze duchowne nie mogą lub nie chcą załatwić z powodów, że nie uznają ślubów cywilnych zawartych w innych dzielnicach, należy wyraźnie postanowić, że w takim wypadku powołane są do orzecznictwa sądy cywilne. Tym sądom należy także przekazać sprawy małżeńskie (Allerhand, Międzydzielnicowe Prawo Procesowe, dodatek do Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości № 7/9, 1920 r. str. 3, 4, 18 i 86.)

Prawa nabyte winny być uszanowane. Jeżeli wszakże nawet stać na gruncie dopuszczalności ekscepcji porządku publicznego w prawie międzydzielnicowym, to dziś taka ekscepcja co do ustaw galicyjskich nie zachodzi i ogólna podstawa aktów świeckich — możliwość nienależenia do żadnego wyznania (art. 111 i 112 Konstytucji) — istnieje dziś zarówno na terenie b. zaboru rosyjskiego, jak i na terenie b. Galicji. Jedyną trudność może przedstawiać brak odpowiednich urzędów, do których osoby z drugiej dzielnicy pochodzące mogłyby się zwracać na miejscu; i ten brak również nie zachodzi.

W b. Galicji podobnie jak w Królestwie istnieją w zasadzie religijne akty stanu cywilnego. Gdy w r. 1867 uznany został przez Konstytucję instytut „nie należenia do żadnego prawnie uznanego kościoła“, gdy nadto w r. 1868 powstały różnice co do małżeństw katolików w prawie państwowem i kanonicznem, ustawa z dnia 25 maja 1868 r. pozwoliła w drodze wyjątku pewnym grupom katolików udawać się do urzędów stanu cywilnego świec-

kich (art. II) i takie urzędy zostały ad hoc stworzone; w r. 1870 przekazano tym urzędom sprawy aktów dla osób nienależących do żadnego kościoła.

Na terenie Królestwa Kongresowego i Kresów Wschodnich specjalnych urzędów stanu cywilnego świeckich stwarzać nie potrzeba. Istnieją one od dawna dla prowadzenia aktów stanu cywilnego żydów, mahometan i dysydentów wszelkiego rodzaju, jako to: baptystów, filiponów i t. p. (W Królestwie na mocy art. 92 K. C. P., art. 2 Postanowienia Namiestnika z dnia 3 listopada 1825 r., Komisji Rządowej Spraw Wewn. z 19 kwietnia 1837 r. i rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 13 marca 1880 r. oraz art. 189 Prawa o małżeństwie 1836 r.; na kresach wschodnich — na zasadzie art. 931, 941, 942, 945, 949, 950, 955, IX tomu Praw Państwa Rosyjskiego oraz art. 1856 ustawy postępowania cywilnego).

Odpowiedni przepis materialny jest bardzo obszerny: ustęp 2 art. 92 K. C. P. stanowi, że „dla takich wyznań dla których wyznaczone przez Komisję Rządową Wyznań Religijnych osoby obrządku religijnego dopełniać nie są mocnymi lub w których obrządek religijny nie jest wymagany, albo się z aktem stanu cywilnego nie łączy, same tylko akty stanu cywilnego bez metryk utrzymywać są obowiązane.

Rozciągliwe wyrazy art. 92 pozwoliły dotąd załatwiać przez analogję i na wzór z istniejącymi rejestrami świeckich aktów stanu cywilnego dla żydów, baptystów i t. p. (art. Ust. Post. Cyw.) rejestrów dla osób, należących do najrozmaitszych sekt, nie uznanych przez Państwo. Tak więc rozporządzeniem Prezydium b. Cesarsko-Niemieckiej Policji № 368 z dnia 10 marca 1916 r. polecono Urzędowi Stanu Cywilnego przy Magistracie łódzkim prowadzenie rejestrów urodzeń, ślubów i zgonów dla sekty adwentystów, które były dotąd prowadzone przez b. policmajstra. Rozporządzeniem tejże Policji z dnia 5 lipca 1918 r. № 1041, rozciągnięto art. 92 K. C. P. na „chrześcijańskich dysydentów“; wreszcie ostatnio gdy zmarła w Łodzi badaczka pisma świętego i miejscowy pastor odmówił sporządzenia aktu stanu cywilnego dla niej, zlecono urzędowi stanu cywilnego sporządzenie aktu zejścia przez Urząd zgodnie z art. 92 K. C. P. Nadmieniamy, że dotąd dla każdego wyznania były prowadzone oddzielne rejestry aktów stanu cywilnego.

Osoby nienależące do żadnego prawnie uznanego kościoła, winny być traktowane jak osoby, należące do kościołów nie uznanych. Pod względem prawnym awyznaniowość jest takim samym stosunkiem, stanem prawnym obywatela, jak i przynależność do jakiegoś wyznania, wyrazem zatem art. 92 „dla takich wyznań których obrządek religijny nie jest **wymaganym**“ mogą być zastosowane do osób nienależących do żadnego wyznania.

Wobec powyższego Magistrat miasta Łodzi uprasza Prokuratorję Generalną o udzielenie opinii w kwestjach szczegółowych następujących:

1) czy zgodnym z art. 92 ust. 2. K. C. P. oraz art. 9 Ust. Post. Cyw. jest zakładanie i prowadzenie dla osób, nienależących do żadnego prawnie uznanego kościoła i pochodzących z b. zaborów austriackiego i pruskiego świeckich rejestrów aktów stanu cywilnego w Urzędzie przy Magistracie, na wzór i przez analogję z rejestrami dla niechrześcijan i dysydentów,

2) czy do rejestrów powyższych mogą być wpisywane również akty stanu cywilnego osób, pochodzących z b. zaboru rosyjskiego, które lege artis wystąpią uprzednio na zasadzie art. 111 — 112 Konstytucji oraz rozporządzenia 3 Ministrów o zmianie wyznania z dnia 11 stycznia 1921 r. z gminy wyznaniowej, do której dotąd należały.

3) czy dopuszczalnym jest łączenie aktów dla różnych dysydentów, stanowiących wielokrotnie sekty, w jeden wspólny rejestr, naprz. dla anabaptystów, filiponów, adwentystów i badaczy pisma świętego.

Prezydent (—) Rzewski.

Dział sprawozdawczy.

Protokół

38 (IV sesji) posiedzenia Rady Miejskiej

Łódź, dnia 10 października 1922 r.

Z powodu braku quorum posiedzenie nie odbyło się. Do godziny 8 min. 45 wiecz. przybyło 29 członków Rady Miejskiej.

Przewodniczący: (—) A. Remiszewski.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Protokół.

39 (IV sesji), w 2-gim terminie, zg. z art. 31 D. o S. M. posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dn. 12 października 1922 r.

Komplet radnych: 56. Obecnych radnych: 28. Komplet członków Magistratu: 10. Obecnych członków Magistratu: 9.

Posiedzenie otworzył o godz. 8 m. 25 wieczorem przewodniczący Rady Miejskiej, radny A. Remiszewski, w obecności 37 członków Rady, zaprosiwszy do stołu prezydyjnego rr. sekretarzy A. Koziołkiewiczównę i F. Wójciaka oraz sekretarza Prezydium R. M., p. P. Rundo do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Oświadczenie Przewodniczącego, że z powodu niedojścia do skutku posiedzenia Rady, wyznaczonego na dz. 10 października r. b., posiedzenie obecne, jako w 2-im terminie, jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

2. Zawiadomienia radnych: Badziana, Drabarka, Kłuszyńskiej, Łętowskiej, Marciniaka Józefa, Rosenblatta, usprawiedliwiających nieobecność swą na dzisiejszym posiedzeniu.

3. Zawiadomienie Biskupa Łódzkiego o konsekracji kościoła katedralnego, odbyć się mającej w dn. 15 października r. b.

4. Zawiadomienie Wydz. Oświaty i Kultury, Oddz. Kultury i Oświaty Pozaszkolnej o

otwarciu kinematografu oświatowego, mieszczącego się przy Wodnym Rynku № 44.

Uchwalono:

I. W sprawie podwyższenia poborów pracowników miejskich wzgl. mnożnika za m. wrzesień 1922 r.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1061 z dn. 26 września 1922 r., postanawia

1. podwyższyć, opierając się na § 1 dz. III „Przepisów o uposażeniu pracowników miejskich m. Łodzi”, wysokość mnożnika na m. wrzesień 1922 r. o 10,14%, t. j. z 3400 do 3844 punktów, oraz

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

II. W sprawie podwyższenia opłat od uboju w rzeźniach miejskich tytułem dodatku do zasadniczej taryfy za ubój.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1004 z dn. 12 września 1922 r., postanawia

1. podwyższyć z dn. 13 października 1922 r. wprowadzone na zasadzie art. 21 D. o S. M. z dn. 4 listopada 1919 r., pisma Wydz. Samorządowego Województwa Łódzkiego № S. M. 1127/2 II z dn. 20 września 1921 r. i uchwały Rady Miejskiej № B. I. z dn. 11 stycznia 1922 r. opłaty na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi od uboju zwierząt w rzeźniach miejskich i bałuckiej, tytułem dodatku do zasadniczej taryfy za ubój, w następujący sposób.

a) z mk. 100.— do mk. 600.— od każdej sztuki bydła rogatego, konia i świni,

b) z mk. 50.— do mk. 300.— od każdej sztuki cielęcia, owcy i kozy,

2. powierzyć pobór opłat Dyrekcjom obu Rzeźni, upoważniając

je jednocześnie do potrącenia na swoje dobro 2 proc. od zainkasowanych na rzecz miasta sum,

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.]

III. W sprawie ustanowienia jeszcze jednego stanowiska służbowego IV kategorii w Miejskim Urzędzie Weterynaryjnym.

Rada Miejska, przychylając się do uchwały Magistratu № 1006 z dn. 12 września 1922 r., postanawia

1. poczynając od dnia 1 października 1922 r., ustanowić w Miejskim Urzędzie Weterynaryjnym jeszcze 1 stanowisko służbowe IV kategorii (miejskiego lekarza weterynaryjnego).

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IV. W sprawie podwyższenia podatku od psów.

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 970 z dnia 1 września 1922 r., postanawia

1. podwyższyć podatek od psów, poczynając od roku kalendarzowego 1923, i w związku z tem § § 1 i 2 statutu o tym podatku nadać następujące brzmienie:

§ 1.

Kto posiada psa obowiązany jest do opłacenia podatku na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi w wysokości mk. 10,000.— za rok kalendarzowy.

§ 2.

Od psów myśliwskich posiadacz płaci mk. 20,000.— za jednego psa, a za każdego następnego — po mk. 25,000.—

Od psów łańcuchowych, które są utrzymywane wyłącznie w celu pilnowania gospodarstwa, oraz od psów pociągowych podatek roczny wynosi mk. 5,000.—

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

V. W sprawie rezeignięcia uchwały Rady Miejskiej z dnia 1 lipca r. b. o zwolnieniu od podat-

ka od widowisk, koncertów, zabaw i rozrywek wszystkich oświatowych i zawodowych instytucyj społecznych, a w szczególności związków zawodowych robotniczych, stowarzyszeń kulturalnych, oświatowych i sportowych, również i na składkę na rzecz badowy teatru

odrzuć właściwy wniosek r. Holenderskiego.

VI. W sprawie zamierzeń skarbowych Zarządu m. Łodzi na r/adm. 1922.

Po ukończeniu debaty ogólnej, w której zabierają głos rr. Lichtenstein, Holenderski, Pogonowski, Hilszer, Rapalski, Helman, Rada postanawia

a) zatwierdzić budżet w 3-iem czytaniu w kwotach ustalonych w 2-iem, b) przyjąć następujące wnioski r. i tow.:

1. Rada Miejska wzywa Magistrat do wyjednania u władz właściwych rozporządzenia wyjaśniającego, że przepisy art. 92 Kod. Cyw. Kr. P. i art. 180—190 Pr. o małżeństwie z dn. 24 czerwca 1836 r. na terenie b. Kongresówki oraz przepisy art. 931—935 IX tomu Zb. Praw Państwa Rosyjskiego i art. 1356 ust. Post. Cyw. stosują się odpowiednio do osób, należących do wyznań nieznanych oraz do osób nienależących do żadnego wyznania.

M o t y w y .

Konstytucja, bezwzględnie w art. 111 i 112, wzorowanych na art. 14 konst. austr. i art. 12 konst. pruskiej, wprowadziła i uświęciła w prawie publicznym instytut bezwyznaniowości.

Art. 112 Konst. Rzeczpl. Polsk. w sposób uroczysty stanowi: „Nikt nie może być zmuszony do udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych“.

Art. 126 tejże Konstytucji stanowi, że wszelkie przepisy i urządzenia prawne, niezgodne z post. Konstytucji winny być do roku uchylone względnie uzgodnione z nią.

Od ogłoszenia Konstytucji pojęcie „bezwyznaniowości” jest uznane na całym obszarze państwa, a każdemu jest dana możliwość wystąpienia z wyznania i gminy wyznaniowej.

Tymczasem na terenie prawa cywilnego w dziedzinie aktów st. cyw. i rozwodów nadal osobom bezwyznaniowym uniemożliwionem jest sporządzanie aktów świeckich stanu cyw., zawieranie wszelkich małżeństw, rozwodów świeckich.

Od czasu ogłoszenia Konstytucji minął już rok, a mimo to nie zostały stworzone gwarancje cywilne i prawne wolności sumienia, tak uroczyście zastrzeżone przez Konstytucję dla osób należących do wyznań nieuznanych lub nienależących do żadnego wyznania. Wbrew Konstytucji i własnemu sumieniu osoby te są zmuszane do udziału w czynnościach i obrzędach religijnych.

Setki rodzin, zwłaszcza z Galicji i Wielkopolski, przesiedlonych na teren b. zaboru rosyjskiego, oczekują na możliwość legalizacji dzieci zrodzonych z małżeństw cywilnych.

Prawo polskie i prawo obowiązujące na kresach zna świeckie urzędy st. cyw., świeckie śluby oraz rozwody cywilne, wprowadzie w zakresie ograniczonym, bo w odniesieniu dla dysydentów, żydów, baptystów i wogóle osób należących do wyznań, w których obrządek religijny nie jest wymagany.

Wypada więc tylko te przepisy o świeckich urzędach rozciągnąć odpowiednio na bezwyznaniowych i na osoby należące do wyznań nieuznanych.

2. Rada Miejska wzywa Magistrat do podjęcia starań o ujednostajnienie rejestracji na wszystkich ziemiach, polskich i zcentralizowanie jej w ogólnych urzędach stanu cywilnego bez różnicy wyznania.

M o t y w y.

Obecny system rejestracji ruchu naturalnego w b. Kongresówce, na kresach wschodnich i Zaborze aust-

riackim nosi charakter wyznaniowy, albowiem rejestracja urodzeń obecnie jest rejestracją metryk chrztu u chrześcijan i spełnieniem odpowiedniego obrządku u żydów. Przepisy te odziedziczone po dawnych urzędach zaborczych przeczą podstawowym zasadom Konstytucji Rzplitej Polsk. (§ 111), głaszącym wolność wyznania i sumienia. Na zasadzie danych statystycznych tutejszy Urząd stwierdza, że liczba faktów naturalnych nie odpowiada stanowi rzeczy a zwłaszcza u żydów. Od urodzenia do sporządzenia aktu upływa znaczny okres czasu; stwierdzoną, że w ciągu lat 1919—1921 na 16528 urodzeń — 7 proc. (1158) stanowią akta nowonarodzonych, t. j. do 8 dni, a 93 proc. tych osób, które przekroczyły prawem przepisany termin o 5, 10, 15, 20 i t. d. lat, nie posiadały dotąd żadnego dowodu oraz nie były zapisane w księgach Stanu Cywilnego (§ 95 K. C. P.). To samo dotyczy rejestracji ślubów gdzie na 3520 aktów ślubnych stanowią 80% związku małżeńskie, zawarte w pierwszym roku po dokonaniu obrzędu religijnego, 20 proc. jej stanowi rejestracja ślubów i związków małżeńskich, zawartych według rytuału religijnego przed 5 — 10 i t. d. laty.

Tak więc każda z trzech dzielnic posiada odrębny system rejestracji, który wytwarza w praktyce nieobliczone wprost precedensy prawne oraz niemożliwość sporządzenia ewidencji ludnościowej.

Za wzór dla pozostałych dzielnic Polski służyć może organizacja urzędów stanu cywilnego w byłym zaborze pruskim.

Wobec czego nieodzownem jest, aby władze centralne przystąpiły, wzorem całej Zachodniej Europy, do unifikacji tych różnorodnych i jawnych sprzeczności przepisów, będących odbiciem różnych epok i wpływów i do wprowadzenia ogólnego urzędu stanu cywilnego, z pominięciem instancji wyznaniowych.

c) wnioski r. Holenderskiego zgłoszone w czasie debaty ogólnej, a

mianowicie: w sprawie żydowskiego języka wykładowego oraz przyznania prawa ludności żydowskiej posługiwania się językiem żydowskim w instytucjach samorządowych — Rada postanawia odrzucić.

Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godz. 11 min. 45 wiecz. zamyka posiedzenie.

Przewodniczący (—) A. Remiszewski.
Prowadzący protokół (—) P. Rundo.

WIĘNCZYŚLAW BADZIAN

Ławnik Magistratu m. Łodzi.

Sprawa finansów na cele opieki społecznej.

(Referat wygłoszony na Zjeździe Samorządowej Opieki Społecznej w Warszawie).

(ciąg dalszy).

II. Opodatkowanie paszportów zagranicznych.

Wyjazd zagranicę dostępny jest w dzisiejszych warunkach tylko osobom zamożnym, nawet wówczas, jeżeli chodzi o wyjazd karacyjny. Wyjątek należałoby tutaj uczynić dla paszportów emigrantów.

Podstawa opodatkowania: Koszt wizy, wzgl. wszystkich wiz konsularnych, jakie konieczne są do odbycia podróży.

Wysokość opodatkowania: 100 proc. kosztów wizy wzgl. wiz konsularnych.

III. Opodatkowanie jednorazowe osób, przybywających z zagranicy.

Określenie: Osoba, przybywająca z zagranicy odnosi się tylko do cudzoziemców, przybywających do Polski za paszportami, wystawionymi przez władze zagraniczne.

Polska jest krajem o walucie niskiej. Cudzoziemiec, przyjeżdżający z kraju o walucie wartościowej, żyć może w naszym Państwie znacznie taniej niż we własnym kraju. Pobranie od niego pewnej opłaty jednorazowej przy przyjeździe jest najzupełniej uzasadnione. Wyłączeni od takich opłat byłiby reemigranci, powracający do kraju celem stałego osiedlenia się tutaj.

Sposób opodatkowania: Pobranie opłaty następuje w miejscowości, w której przybysz z zagranicy, pierwszy raz po przebyciu granicy przedstawia swój paszport do zameldowania, przy sposobności zajęcia kwatery. Pobranie opłaty zostałoby uwidocznione na paszporcie, karcie pobytu, wzgl. innym dokumencie podróży. Przy odnawianiu wygasłego terminu pobytu, obowiązywałaby powtórna opłata. Opłata musiałaby być alicezana przy każdym przekroczeniu granicy i zatrzymaniu się w granicach Państwa ponad przeciąg czasu, w którym meldowanie się nie obowiązuje. Opłatę pobierałaby władze meldankowe.

Wysokość opłaty: Niejednolita, inna dla krajów o walucie pełnowartościowej, a inna dla krajów o walucie słabszej.

IV. Opodatkowania lokali klubowych.

Opodatkowania podlegałyby lokale wszystkich klubów z wyjątkiem klubów robotniczych i urzędników państwowych oraz samorządowych.

Podstawa opodatkowania: Miejski podatek od lokali.

Wysokość opodatkowania. 100 proc. miejskiego podatku od lokali, wymierzono go klubowi.

V. Opodatkowanie zrzeszeń zawodowych osób prawnych opłacających państwowy podatek przemysłowy.

Opodatkowaniu podlegałyby związki przemysłowców, kapeców, lekarzy, adwokatów i t. p. Zrzeszenia te mają na celu przede wszystkim obronę interesów kapitału i interesów klas posiadających. Moment społeczny w tego rodzaju zrzeszeniach w rzeczywistości schodzi na plan drugi. Opodatkowanie przeto nie wpłynie w niezamierzony sposób na tendencję zrzeszania się, gdyż, motywem tego zrzeszenia jest przede wszystkim interes własny.

Podstawa opodatkowania: Składki członkowskie, przewidziane w statucie zrzeszenia.

Wysokość opodatkowania: Do 100 procent ogólnej sumy członkowskich składek.

VI. Opodatkowanie orkiestr.

Tak liczne w większych miastach zespoły grajków i orkiestry, produkujące się w lokalach, w których mieści się przedsiębiorstwo handlowe lub przemysłowe, nie podlegają albo żadnemu opodatkowaniu, albo też w niektórych miastach opodatkowaniu bardzo minimalnemu. Z tytułu utrzymywania grajków lub orkiestry w większości miast specjalnemu opodatkowaniu nie podlegają również właściciele takich lokali przemysłowych wzgl. handlowych, mimo, że utrzymywanie grajków lub orkiestry ma na celu podniesienie rentowności danego przedsiębiorstwa. Podniesiona ta rentowność nie znajdzie należytego uwzględnienia nawet w tych wypadkach, w których znajdzie zastosowanie podatek procentowy od zysków. Opodatkowanie przeto lokali handlowych i przemysłowych z tytułu utrzymywania zespołu grajków, wzgl. orkiestr dla podniesienia rentowności prowadzonego w tych lokalach własnego przedsiębiorstwa, znajduje dostateczne uzasadnienie.

Sposób opodatkowania: Zaprowadzono specjalne patenty, które obowiązany jest kupić każdy właściciel lokalu przemysłowego wzgl. handlowego, w którym odbywają się produkcje muzyczne mające na celu rozrywkę publiczności, przybyłej do lokalu w związku z prowadzonym w nim przedsiębiorstwem. Wykup takich patentów obowiązywałby restauratorów, cukierników, kinematografy, scenki ogrodowe, kabarety, teatry rozrywki i t. p.

Wysokość opodatkowania: Specjalna komisja miejska określi ryczałtowo sumę mającego wpłynąć do kasy miejskiej podatku w przeciągu roku kalendarzowego od każdego przedsiębiorstwa.

(d. c. n.)

Obwieszczenia i Okólniki.

Okólnik № 30.

W wykonaniu uchwały Magistratu m. Łodzi № 1154 z dnia 13 października 1922 roku niniejszym zawiadamia się, że wysokość mnożnika na miesiąc październik oraz narazie na miesiąc listopad 1922 roku podwyższona została o dalsze 16,17% t. j. z 3844 do 4466 punktów.

Wobec tego

I. wszyscy pracownicy miejscy winni otrzymywać, poczynając od dnia 1 października 1922 roku, wynagrodzenie według niżej podanych stawek:

a) urzędnicy etatowi i nieetatowi:	
XII • kategorii po mk.	80.888.— mies.
XI	" " " 90.635.— "
X	" " " 101.675.— "
IX	" " " 111.557.— "
VIII	" " " 121.844.— "

VII	"	"	132,981.—	"
VI	"	"	141,800.—	"
V	"	"	152,227.—	"
IV	"	"	161,136.—	"
III	"	"	176,174.—	"
II	"	"	192,328.—	"
I	"	"	211,608.—	"

b) oficjaliści:

I	kategori	po mk.	80,888.—	mies.
II	"	"	90,635.—	"
III	"	"	101,675.—	"
IV	"	"	111,557.—	"
V	"	"	121,794.—	"

c) robotnicy niewykwalifikowani
po mk. 3,236.—dzien.

rzemieślnicy	"	"	4,449.—	"
praktykanci biur.,	"	"	2,589.—	"
starsi gońcy	"	"	1,942.—	"
gońcy	"	"	1,294.—	"
sprzątaczk	"	"	3,236.—	"
ewent.	"	"	2,350.—	"

II. wynagrodzenie dzienne ewent. miesięczne pracowników Wydziału Budownictwa i Wydziału Handlowo-Gospodarczego oraz instytucyj Wydziału Opieki Społecznej i Wydziału Zdrowotności Publicznej ewent. wszystkich innych pracowników, nie dających się podciągnąć pod wyżej wymienione kategorie, winno być podwyższone z dniem 1 października 1922 roku o 16,17%, biorąc za podstawę pobory z miesiąca września 1922 roku;

III. dodatki rodzinne należy asygnować w miesiącu października 1922 r.

wszystkim pracownikom miejskim w wysokości: mk. 17,864.— na małą rodzinę (1 dziecko, żona, 2 dzieci żona i 1 dziecko), mk. 31,262.— na średnią rodzinę (3 dzieci, 2 dzieci i żona, 4 dzieci, 3 dzieci i żona) i mk. 44.660.— na dużą rodzinę (5 dzieci, żona i 4 dzieci, 6 dzieci, żona i 5 dzieci);

IV. dodatki funkcyjne wynosić będą w miesiącu październiku 1922 roku dla urzędników miejskich I kategorii — mk. 71,456.— II i III kat. mk. 53 592.—, IV i V kategorii—mk. 35,728.—, VI i VII kategorii — mk. 26,796.—;

V. wysokość dodatków za wysługę lat oraz dodatków za studia wyższe za m. październik 1922 roku określa oddzielna tabela.

W m. listopadzie 1922 roku winni wszyscy pracownicy miejscy otrzymywać pobory według nowych—wyżej podanych — stawek, różnicę zaś za m. październik 1922 roku—otrzymać w czasie do dnia 15 listopada 1922 roku włącznie.

Wszelkich bliższych wyjaśnień udzieli na żądanie Oddział do spraw personalnych Wydziału Przejdziałego.

Łódź, dn. 20 października 1922 r.

Prezydent

(—) A. Rzewski.

Dyrektor

Zarządu Głównego

(—) Pilcer

R U C H S Ł U Ż B O W Y .

Z A A N G A Ż O W A N I .

№	data 1922 r.	IMIĘ I NAZWISKO	Wydział	Stanowisko
1	20/IX	Wacław Basiakiewicz . . .	Oddział Podatk.	mt. refer. etat.
2	4/IX	Lucjan Stępezyński . . .	" "	djetarjasz
3	7/VIII	Andrzej Kowalski . . .	Wydz. Op. Społ.	p. o. kier. Domu Wych. Młodz. Rzem. kat. VI
4	12/VI	Marja Kamieniecka . . .	" "	kier. wych. instyt. kat. V.
5	27/IX	Helena Michniówna . . .	" Badown.	kat. X na 1 mies.
6	1/X	Antoni Izydorezyk . . .	" Statystycz.	djetarjasz
7	"	Marja Kolanowska . . .	" Ośw. i Kult.	kanc. na 1 mies.
8	25/IX	Natalja Michałowiczówna . . .	Biuro Ms. St. Ludn.	djet. na 1 mies.

Z W O L N I E N I .

№	data		IMIĘ i NAZWISKO	Wydział	stanowisko	powód zwoln.
	1922 r.					
1	15/IX		Jan Doroszewicz .	Główna Kasa M.	djetar usz	red. pars.
2	1/X		Irena Borawska .	"	st. kancelista	" "
3	"		Edward Hoffman .	Oddz. Obraeh.	"	" "
4	15/VIII		Stan. Wodzianicki .	Wydz. Budown.	ysownik	" "
5	1/IX		Helena Kalinowska	"	st. sekretarka	na wł. żadan.
6	15/IX		Kazim. Brzozowski	"	mł. technik	" "
7	1/X		Wiktoria Kazankowa	" Zdrow. Publ.	mikrosk.	st. wzroku
7	"		Regina Sonnenbergowa	Urząd St. Cym.	st. sekret.	red. pars.
9	"		Tadeusz Weinert .	Gospodarezy.	nacelnik	" "
10	"		Marja Kolanowska	Ośw. i Kultury	kancel.	" "
11	"		Franc. Kornówna.	"	"	" "
12	"		Helena Graszeczyńska	"	"	" "
13	"		Hipolit Klimek .	Gł. Kasa M.	sekretarz	" "
14	"		Alieja Endowa .	Oddz. Obraehan.	mł. księg.	" "
15	"		Eliza Świętorzecka	" Podatk.	st. sekretarz	" "
16	16/IX		Józef Paszkowski.	Urząd Mieszk.	kier. działu	" "
17	"		Antoni Konarzewski	"	st. sekret.	" "
18	"		Antoni Kędzia .	"	" kancel.	" "
19	"		Stan. Nowakowski	"	" sekret.	" "
20	"		Konstanty Górny .	"	"	" "
21	"		Marta Reinhardtówna	"	sekretarka	" "
22	"		Adalbert Łaski .	"	"	" "
23	15/X		Wład. Krotowski .	"	"	" "
24	1/X		Feliks Pawlikiewicz	Zdrow. Publ.	mł. referent	" "
25	"		Antoni Piotrowski	Opiecki Społ.	"	" "
26	"		Helena Michniówna	"	st. kancelistka	" "
27	"		Adolf Weiss.	Handl. Gosp.	" referent	" "
28	"		Stefan Rosiński .	"	sekretarz	" "
29	1/X		Juljan Czesł. Szumacher	Handl. Gosp.	st. referent	red. pars.
30	"		Jerzy Ferster .	Oddz. Podatk.	mł.	" "
31	"		Zofja Dajłowska .	"	st. kancelistka	na wł. żad.
32	"		Marja Byczkowska	"	mł.	red. pars.
33	"		Bron. Nagajewska	"	kancelistka	" "
34	"		Alfred Prusak	"	sekretarz	" "
35	26/IX		Kazim. Piątkowski	"	st. sekretarz	" "

P R Z E N I E S I E N I .

№	data		IMIĘ i NAZWISKO	Wydz. i stanowisko dotychczas	Wydz. i stanowisko obecne
	1922 r.				
1	31/VIII		Jan Doroszewicz .	II. djetarjusz .	Główna Kasa Miejs. djet.
2	16/IX		Adam Łatkowski .	V. mł. technik	Gazown. M. w Ł.
3	18/IX		Stan. Dymkowski .	Urząd Mieszkan.	Oddz. Obow. Szkol.
4	25/IX		Wanda Sosnowska	"	" " "
5	18/IX		Julja Augustynowa	Wydz. Statystyczny	" " "
6	28/IX		Cecylja Michalakówna	"	" " "
7	"		Apol. Badzianówna	Oddz. Podatkowy	" " "
8	"		Mieczysław Szware	Urząd Mieszkan.	" " "

A W A N S E.

№	data 1922 r.	IMIĘ i NAZWISKO	Wydział	Stanowisko dawne	Stanowisko obecne
1	1/IX	Alfons Szezygielski	I	mł. kancel. XII k.	kancel. XI kat.
2	1/I	Jadwiga Jasińska	IIIa	sekretarka IX	st. sekret. VIII
3	"	Apol. Biskapska	"	st. kancel. X	sekretarka IX
4	"	Marja Piotrowska	"	kanc. niect. XI	st. kancelistka etat. X
5	1/IX	Kazim. Piotrowski	IIIb	djetarjasz	" " " "
6	1/VIII	Janina Przybycieniowa	VI	mł. refer. VII	referent VI
7	1/IX	Karol Łukasiewicz	I	referent VI	st. refer. V
8	"	Jan Barezewski	I	"	"
9	"	Adam Wysocki	I	mł. refer. VII	referent VI
10	"	Adam Brojek	I	"	"
11	"	Winc. Malinowski	V	st. sekret. VIII	mł. refer. VII
12	"	Jan Karbowski	V	"	"
13	"	Elonora Waręska	VI	djetarjaszka	mikroakopiarka R. M.
14	"	Jan Truszkowski	X	mł. refer. VII	referent VI
15	"	Edmund Szabert	X	djetarjasz	st. sekret. VIII
16	1/I	Stefanja Brojkowa	IIIa	mł. kanc. XII	kancel. XI
17	1/VIII	Tadeusz Filipowicz	IIIb	ref. niect. VII	refer. etat. VI
18	"	Władysław Woźniak	IIIb	kancelista XI	st. sekret. VIII
19	1/IX	Janina Kempnerówna	XIII	djetarjaszka	kancel. st. X
20	"	Bolesław Kaczmarek	IIb	"	nieetat. IX
21	"	Irena Augustyniakowa	III	st. sekret. VIII	kier. II M. Wyp. Ks. kt. VI
22	"	Sabina Wilżyńska	III	kancel. XI	kier. Centr. Biblj. Pedag.
23	"	Stan. Ciechanowska	VI	mikrosk. XII	mikrosk. XI kt.
24	"	Leokadja Mrozowska	VI	"	"
25	"	Bronisław Matwin	VI	referent VI	st. refer. V

Kronika miejska.

— Poseł angielski w Łodzi, 28 b. m. wieczorem przybył do Łodzi poseł angielski w Warszawie p. Max Miller. Poseł przybył do Łodzi służbowo dla przeprowadzenia inspekcji placówek angielskich. W przeddzień przybył do magistratu poseł angielski Geenwood, który oznajmił prezydentowi o przybyciu posła. Między innymi prezydent Rzewski podkreślił, iż należałoby pobudzić zainteresowanie w odn. snych sferach angielskich w sprawie lokaty kapitałów angielskich w inwestycjach miejskich. Konsul oświadczył, iż sprawą tą zajmie się w najbliższym czasie, gdyż przed wojną kapitał angielski w inwestycjach miejskich odgrywał wielką rolę.

Zgodnie z zapowiedzią 24 b. m. w południe przybył do magistratu

poseł Max Miller wraz z sekretarzem swym p. Kimmencem. Gości przyjął prezydent Rzewski. — Na wstępie poseł oświadczył, iż przybywając do Łodzi, uważa za swój obowiązek złożenie wizyty przedstawicielowi samorządu, zaznaczając, iż Anglja potęgę swą zawdzięcza w wielkiej mierze rozwojowi samorządu i dlatego składając wizytę przedstawicielowi największego po Warszawie miasta Polski, wyraża życzenie, aby samorząd w wolnym państwie polskim stanął na równi z samorządem jego ojczyzny.

W dalszej rozmowie poseł interesował się sprawami oświatowymi, przemysłem łódzkim, warunkami życia podczas okupacji niemieckiej i gospodarką komunalną. Wyczerpujących wyjaśnień udzielił prezydent Rzewski, iż życie prawdziwe samorządu polskiego zaczęło się dopiero

po rozgromieniu państw zaborczych. Zaniedbanie pod wielu względami zawdzięcza Łódź długiej niewoli, a skutkiem krótkiego okresu niepodległości i wolności życia samorządowego, jest wprowadzenie przymusowej oświaty, jako pierwszego etapu uświadomienia obywatelskiego, którym słusznie szczydzi się Anglja.

Po południu prezydent Rzewski rewizytował posła angielskiego.

—**Jugosłowiańska delegacja handlowa w Łodzi.** W dniu 19 b. m. o godz. 22 przybyła do Łodzi misja ekonomiczna jugosłowiańska z byłym ministrem finansów p. dr. Veligarem S. Jankovitschem na czele. Poza-tem w skład misji wchodzili: dr. Slavko Secéror, dr. Velja Stojkovitsch, przedstawiciel ministerstwa rolnictwa, dr. Milan Radoslevitsch, przedstawiciel ministerstwa przemysłu, dr. George Todorowitsch, przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych, oraz towarzyszący delegacji: poseł polski w Białogrodzie p. Zdzisław Okęcki, radca ministerstwa spraw zagranicznych p. Żelisławski, referent min. spr. zagr. Biega i p. Minich, przedstawiciel ministerstwa przemysłu i handlu.

Po przybyciu do Łodzi delegacja udała się na kolację do Grand Hotelu, w dniu następnym zaś 20 b. m. zwiedziła większe fabryki łódzkie — Grohmana, Scheiblera i Johna. O g. 12-iej związek przemysłowców wydał śniadanie na cześć gości, na którym przemawiał dr. Barciński, odpowiadał zaś deputowany do skup-szczyny jug. dr. Secéror.

Wieczorem miasto podejmowało delegację w sali hotelu Mantuffla; na bankiecie obecni byli przedstawiciele misji ekonomicznej jugosłowiańskiej i przedstawiciele naszych ministerstw w ilości 14 osób, gen. Majewski, d-ca O. K. IV Łódź, szef sztabu pulk. Iwanowski, płk. Małachowski, J. E. ks. biskup Tymieniecki, komisarz rządu łżycki, prezes Izby Skarbowej p. Tomarnicki, komisarz policji p. Roszkowski, przedstawiciele przemysłu dr. Biederman

i p. Poznański, członkowie Rady Miejskiej z prezesem Remiszewskim i członkowie Magistratu z prezydentem Rzewskim na czele.

Pierwsze przemówienie wygłosił zastępca Wojewody radca Łyszkowski, podkreślając zasługi ministra Jankowitscha dla sprawy polskiej w Genui. Po wzniesieniu toastu na cześć króla serbskiego przez radcę Łyszkowskiego, orkiestra odegrała narodowy hymn jugosłowiański, którego zebrani wysłuchali stojąc.

Z kolei przemawiał prez. Rzewski, witając w imieniu miasta delegację jugosłowiańską w Łodzi, jednym z najbardziej uprzemysłowionych miast w Polsce. Przechodząc do analogji historycznych, wskazał prezydent miasta na podobieństwo w dziejach Serbji i Polski. W okresie największej potęgi państwa serbskiego za panowania króla Stefana IV Duszana, Polska za króla Kazimierza Wielkiego wzmocniła zrebę państwowości. Nadeszły jednak czasy niedoli dla Serbji, straszna klęska w r. 1889 na Kossowem Polu, podobnie jak w Polsce, która w r. 1497 straciła kwiat rycerstwa w lasach bukowińskich w walce z Turkami i wojewodą wołoskim.

Bohater narcdowy serbski Jerzy Czarny Karadzordża przypomina nam naszego bohatera narodowego Kościuszkę. W 1807 r. kiedy Serbowie zdobywali ostatnią twierdzę turecką Belgrad, legiony polskie pod wodzą Henryka Dąbrowskiego niosły z ziemi włoskiej na ostrzach bagnatów wyzwolenie ujarzmionej ojczyźnie, powstawało Księstwo Warszawskie. Huk bomby serajewskiej wreszcie, który zapoczątkował wojnę powszechną, był pierwszym zwiastunem odró-dzenia politycznego Polski. Zbliżenie gospodarcze Polski i Serbji, przechodzących podobne losów koleje w dziejach, będzie ściślejszym etapem zespolenia ludów. Kończąc swe przemówienie, prezydent Rzewski wznosił toast na cześć ludu serbskiego.

Następnie przemawiał J. E. ks. biskup Tymieniecki, podnosząc zna-

czenie siły i hartu ducha narodu serbskiego. Gen. Majewski wyraził podziw dla bohaterskiej armji serbskiej, wznosząc toast na jej cześć. Prezes Rady Miejskiej Remiszewski podzielił się wrażeniami jakie odniósł w czasie pobytu swego w Serbji, podkreślając wielką gościnność ludu serbskiego i wpływ kobiety na życie społeczne w Serbji.

W odpowiedzi na przemówienia powyższe minister Jankowitsch dał wyraz swemu zdumieniu z powodu bogactwa i potęgi zmartwychwstałej Polski, której niepodległość była i jest warunkiem trwałych stosunków pokojowych w Europie. Zbliżenie gospodarcze i traktaty handlowe są rękojmią silnego sojuszu polityczno-wojskowego obu narodów.

Zwracając się do prez. Rzewskiego, min. Jankowitsch wznosił toast na cześć ludu polskiego i jego dzielnej armji.

W nastroju nader serdecznym misja jugosłowiańska opuszczała Łódź, żegnana na dworcu kaliskim przez przedstawicieli władz państwowych, wojskowych i komunalnych.

Z Łodzi delegacja jugosłowiańska udała się w dalszą drogę do Wilna.

— **Prof. Szymon Aszkenazy w Magistracie.** Bawiący w naszym mieście p. Szymon Aszkenazy, przedstawiciel rządu w lidze narodów, złożył w dn. 28 b. m. prezydentowi miasta wizytę. W rozmowie z prezydentem Rzewskim oświadczył między innymi p. Aszkenazy, że uważał za swój obowiązek, korzystając ze swego pobytu w Łodzi, złożyć wizytę przedstawicielowi miasta, które najrychlej z pośród miast b. Kongresówki urzeczywistniło przy-
mus szkolny.

— **O łódzką elektrownię.** W dn. 28 b. m. w magistracie pod przewodnictwem wiceprezydenta dra Stupnickiego odbyło się posiedzenie w sprawie elektrowni łódzkiej.

— **Kontygent cukrowy dla Łodzi.** Wskutek powolnej realizacji kontygentu cukrowego, pierwotny termin

wywiezienia cukru do dnia 20-go b. m. został przedłużony. Przyczyną zachodzącej zwłoki jest okoliczność, że cukier przerabia się dopiero w cukrowni w Janikowie pod Inowrocławiem z melasy, którą zakupił rząd w znacznej ilości.

W cukrowni tej zaopatrywały się dotychczas wszystkie większe miasta. Według otrzymanych informacji cukrownia w Janikowie została obecnie przeznaczona do wyłącznego pokrycia kontygentu cukrowego dla Łodzi w ilości 600 ton. Należność za kontygent cukrowy została zapłacona przez Wydział Handlowy Magistratu. Dotychczas otrzymano 185 ton cukru (1850 worków).

Ilość ta podzielona została w następującym stosunku.

Sklepy miejskie 208 worków.

Kooperatywy, zrzeszenia i korporacje 742.

Instytucje użyteczności publicznej (szpitale, przytulki, ochrony) 112.

Urzednicy państwowi, funkcjonariusze policji, pracownicy miejscy, nauczycielstwo 288.

Ogółem 1850 worków.

— **Podział miasta na dzielnice sanitarne.** Dla uniknięcia nieporozumień, mogących wyniknąć przez mylne skierowywanie przez urzędy postronne chorych, oraz osób zainteresowanych do lekarzy sanitarnych, Wydział Zdrowotności Publicznej komunikuje, że:

Miasto jest podzielone ogółem na 4 dzielnice sanitarne, obejmujące każda po kilka rewirów (komisarjatów) policyjnych. W każdej dzielnicy sanitarnej czynny jest 1 lekarz, na czele 4 lekarzy sanitarnych stoi Naczelny Lekarz Sanitarji Miejskiej. Lekarz sanitarny przyjmuje interesantów u siebie w domu w godzinach, poniżej podanych. Obowiązkiem lekarza sanitarnego jest między innymi dokonywanie na miejscu wywiadów u otoczenia chorych na choroby zakaźne, skierowywanie chorych do szpitala, sprawdzanie diagnoz felczerkich przy meldankach chorób

zakaźnych, przestrzeganie czystości w swych dzielnicach, oraz wydawanie świadectw skonu dla osób zmarłych, zamieszkałych w obrębie ich dzielnice, nie leczonych zupełnie, względnie — leczonych przez lekarza z Kasy Chorych, o ile od ostatniej wizyty lekarza u chorego upłynęło więcej, niż 7 dni, w przeciwnym razie świadectwo skonu wydaje odnośny lekarz Kasy Chorych. Opłata za wydanie świadectwa skonu u lekarza sanitarnego wynosi mk. 1.000.—; chcąc się zupełnie zwolnić od powyższej opłaty, należy przed udaniem się do lekarza zaopatrzyć się w specjalne świadectwo abóstwa z Wydziału Opieki Społecznej, Moniaszki 10, (względnie zaświadczenie od gospodarza domu), również należy mieć przy sobie, dla okazania lekarzowi, świadectwo i recepty od felezera (lekarza), który leczył umarłego, lub w razie nieleczenia wziąć zaświadczenie od gospodarza domu lub rządu, stwierdzające śmierć danej osoby.

W I dziel. sanit., obejmującej komis. polic. I. IV. VI. czynny jest Dr. Prechner (Zawadzka 19) godziny przyjęć od 4-ej do 6-ej pp.

W II dziel. sanit., obejmującej komis. polic. II. III. V. czynny jest Dr. Haberlau (Sienkiewicza 34) godziny przyjęć od 4-ej do 6-ej pp.

W III dziel. sanit., obejmującej komis. polic. VII. X. XII. XIII. czynny jest Dr. Cygler (Piotrkowska 101) godz. przyjęć od 4-ej do 6-ej pp.

W IV dziel. sanit., obejmującej komis. polic. VIII. IX. XI. XIV. czynny jest Dr. Sadek (Piotrkowska 120) godz. przyjęć od 4-ej do 6-ej pp.

— **Podwozy dla inwalidów woj-skowych.** Wobec zdarzających się wypadków, że niektórzy P. K. U. żądają podwód dla popisowych oraz inwalidów, wysyłanych na obserwację, Urząd Wojewódzki w Łodzi wyjaśnia, iż na zasadzie obowiązujących przepisów prawnych w art. 719 toma IV Zbiora Praw przysługuje dla nowozaciężnych na każdych 12 ludzi jedna podwoza dla przewoza

ich bagaży, licząc 60 fantów (24 kg.) na człowieka.

Co się zaś tyczy inwalidów, to z dniem 1/1-1922 r. opieka nad nimi oraz wszelkie instytucje inwalidzkie przeszły pod kompetencję Min. Pracy i Op. Społecznej, a władze wojskowe jedynie czasowo wypłacają im zaliczki z Ministerstwa Skarbu, przeto P. K. U. nie mają podstawy prawnej do żądania świadczeń podwodowych dla inwalidów.

Przegląd teatralny.

W niedzielę, 29 b. m. dla zrzeszeń robotn. i inteligencji o godz. 3-ej komedia J. Korzeniowskiego p. t. „Wąsy i peruka”. — Wieczorem „Peer Gynt” H. Ibsena z p. K. Adwentowiczem w roli tytułowej.

W poniedziałek 30 b. m. dla zrzeszeń rob. i intelig. „Nina” Kampfa.

We wtorek 31 b. m. premjera niezwykle ciekawej komedji S. Lopera p. t. „Brzydki Ferante” z Turowską i Adwentowiczem na czele.

Z życia miast polskich.

Żądania pracowników miejskich w Warszawie.

Pracownicy miejscy w Warszawie w dn. 21 b. m. wystawili żądania następujące:

1) Podniesienia na listopad mnożnika do 7000 punktów, 2) Wypłacenia w październiku wszystkim pracownikom miejskim, nie wyłączając instytucji autonomicznych, pożyczki zwrotnej w wysokości pensji październikowej, jako zasiłku na zakupy zimowe, potrącaanej z pensji miesięcznych, poczynając od 1.IV 1923 roku, 3) Rozszerzenia uchwały R. M. z dn. 19 b. m. na wszystkich pracowników instytucji miejskich stałych i autonomicznych w sprawie przyznania im 13 pensji.

Treść numeru 45-cgo:

W sprawie rejestrów dla bezwyznaniowych — (Memoriał Urzędu Stanu Cywilnego).—

Dział Sprawozdawczy.

Protokół 38 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 10 września 1922 r.

Protokół 39 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 12 października 1922 r.—

Sprawa finansów na cele opieki społecznej.—

Obwieszczenia i okólniki:

Okólnik № 30 w sprawie mnożnika dla pracowników miejskich za miesiąc październik, oraz na razie za miesiąc listopad 1922 r.—

Ruch służbowy —

Kronika miejska.—

Przegląd teatralny.

Z życia miast polskich.—

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi podaje do wiadomości, że stosownie do pisma Województwa Łódzkiego z dnia 30 października 1922 L. SM. 2457/21-II Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu się z Ministerstwem Skarbu przedłużyło rozporządzeniem z dnia 24 października 1922 L. 5481 moc obowiązującą statutu o podatku od gazu i elektryczności używanych dla celów ruchu, poczynając od dnia 1 lipca 1922, ustalając stawkę podatkową na 10⁰/₁₀₀.

Niezależnie od powyższego obowiązuje nadal pobierany już 15⁰/₁₀₀-wy podatek podatek od cen za gaz i elektryczność do celów oświetlenia.

Łódź d. 30 października 1922.

Magistrat m. Łodzi.

Prezydent (—) A. Rzewski.

Licytacje przymusowe.

Dnia 2 listopada 1922 r. od godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ul.: Gdańska 46, krzesło, Gdańska 31a, biurko, Kilińskie-go 61, zegar, Gdańska 31, zegar, Wólczajska 15, krzesła, Kilińskie-go 16, maszyna do szycia, Cegielniana 2, krzesło, Emilji 44, szafa, Pańska 1, stół, Stefana 3, kapa, Krzyżowa 2, obrus, Piotrkowska 21, krzeselko, Jasna 13, kapa, Jasna 13, kapa, Zielona 46, waga, Ogrodowa 56, krzesła, Okrzeja-Waryńskiego 16, krzesło, Zielona 57, krzesło, Zgierska 172, obrus.

Dnia 3 listopada 1922 r. od godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ul.: Piotrkowska 113, obrus, Przędzalniana 53, lustro, Grabowa 15, zegar, Śkładowa 17, kapa, Piotrkowska 86, pianino, Andrzeja 31, stół, Andrzeja 46, stół, Andrzeja 32, samowar, Gdańska 76, waga, Gdańska 76, biurko, Senatorska 22, kasa ogniotrwała, Ewangelicka 7, biurko, Ewangelicka 7, biurko, Ewangelicka, 7, biurko.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Helcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.